

המביא פרק רביעי ביצה

ל.

עין משפט נר מצוה

ב א מיי פ"ה מהל' יו"ט
ה"א סמג לאון עה
טושי"ע א"ח סי' שג סעי'
ה ופי' תקי סעיף י'
ג ב מיי ס' ה"ב טושי"ע
א"ח ס':
ד ג (מיי פ"ח מהל'ט
שבת) טושי"ע א"ח סי'
ססה סעיף ה':
ה ד ר מיי פ"ח מהל'ט
שבת עשור הל' א'
סמג לאון סה עה טושי"ע
א"ח סי' מ"ח סעיף ג':
ו ה מיי פ"ח מהל'ט י"ט
הל'ט יא טושי"ע א"ח
סי' תקי סעיף י':
ז ו ר מיי שם ופי'ו
מהל'ט שבת הל' טו
טושי"ע א"ח סי' שג סעיף
ה':
ח ז ה מיי פ"ח מהל'
י"ט הל'ט יא טושי"ע
א"ח סי' תקי סעיף י':

דדרו ברנלא. פי' צעמ שקורים פורק"א ועשו כמין רגל לדרו
באגרא זין שנים צמוט על כפיהם דיינו שנוי והוי
להקל כפ"ה וקשה דסוף פ' האומנין (צ"מ דף פג.) משמע דמשאלו
כד נושאין זקל צרגלא מצאגרא אלף נראה לפיליו מכביד יותר
מכל מקום לא חיישינן מיון דמשנה
מדך חול וכן נמי פירש הקונטרס
גזי דדרו באגרא לדרו באכפא
ו ופיליו נמי אין להקל מכל מקום
שנוי הוא:

דמליא בחצבא רבה תמלי
בחצבא זוטא הא קא
מפשא בהלובא. וא"ת מאי פריך והא
מפשא בהלובא והא אמרינן לעיל
לדפושי בהלובא ספיר דמי כשיעשה
דך שנוי ויש לומר דהא מפיש
בהלובא ושנוי נמי ליכא דבחול נמי
עדינן הכי:

זמנין דמטמיש בהו מיא ואתי
לדי סחישה. וא"ת והא

אמר נפרוס קודרא עלויה ולא חיישינן
לידי סחישה וי"ל דלעיל מיירי צמזית
סקתוס כולו ופיו זכ וכן לא חיישינן
לסחישה ועי"ל דהכל מיירי צמזית
מיס דלסוקרה משום לזון וא"כ כי

נפל (ט) צבויה מיל אמי לידי סחישה
אזל התם מיירי זיין דסחישה שלו
אסורה משום דש וא"כ כי נפיל

פ לרעא הולך לאבד ולא חיישינן
לסחישה: **אין מטפחין.** פ"ה
משום שיר או משום אזל ולא נהיח
דמפוק ליה דאסור משום עבר ופ"ה

בחול המועד כדליתא צפ' ואלו
מגלחין (מ"ק דף קמ.) ולקמיה (דף נה.)
מפרשי: שמא יתקן כלי שיר:

תנן אין מטפחין ואין מרקדין.
פרש"י שמא יתקן כלי שיר
ומיהו לדידן שיר דדוקא צימיהו שויו
צקיאין לעשות כלי שיר שייך למגור
אזל לדידן אין אזל צקיאין לעשות
כלי שיר ולא שייך למגור:

דהא תוספת יו"ה דאורייתא היא
ואבלי ושתו עד חשבה ב'.
משמע דיש שיעור לתוספת יו"ה כד
מדלרין להפסיק מצעד יוס דהא
דלא לא היו אולכים ממש עד חשכה

דעדי אסורא מדאורייתא וואפע"כ
קאמר מוטב שיהיו ישראל שוגגין ואל
יהיו פ' מוידין וכן' התוספת לא
הוצר השעור ולכן' שיתר
ולהפסיק מצע"י:

התם בתבא סריא דאית ביה
קוצים. וגם אינו ראוי
למאלל צהמה וקאי להסקה ופ"ה
רבי יהודה מודה וא"ת מאי שנא
מעזים שבמוקצה דקא אסר רבי

יהודה אע"ג דחזין להסקה וי"ל דלא
דמי דדוקא דעמו למה שראוי עמה
ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה
ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה
ועמה הוא ראוי להסקה ומוה לא

הקצה דעמו אזל אורז של עזים
הקצה דעמו ממה שראוי עמה:
עד

אין אדם מסיק אותן דעומדין לזנין:
אשוי. ארו נקבה: דמוקצה מהמם חסרון כים נינהו. דממיה יקרין: דממני לה: דלרז כהנא: סנא סריא. נקב ומסריח שאין ראוי
למאלל צהמה וקמיה עזים ולא לאכילה והיינו לאורז: (ענינא. לטעם לזנין לזנין. דאזים ביה קוצים. ואין יכול לגבולו צימיו וצברגליו:
מנני')

רבה לא ישב אדם בפי הלחי של מבו דילמא מיגנדר ליה חפץ חוזק למבו
חזון דיתבי אפומא דליחיה ולא אמרינן להו ולא מדי. אלא הנח להן לישראל לישא
מוידין. והני מילי בדרבנן אבל בדאורייתא לא שבקינן להו. ונראה אחרונה לישא
דהא תוספת יו"ה דאורייתא הוא וקא אכלו וקא שרו עד חשיכה ולא אמרו להו ולא מדי. מתחילין

בארזי ואשוחי. בארזי ודקני אכל לא בעצים שבמוקצה, וסופא דקני אכל לא בעצים שבמוקצה, ואוקמה רב כהנא לר' יהודה דאית ליה מוקצה, ורישא דקני מתחילין התבן בתבנא סריא
רבי יהודה מודה וא"ת מאי שנא מעזים שבמוקצה דקא אסר רבי יהודה אע"ג דחזין להסקה וי"ל דלא דמי דדוקא דעמו למה שראוי עמה ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה ועמה הוא ראוי להסקה ומוה לא

הקצה דעמו אזל אורז של עזים הקצה דעמו ממה שראוי עמה:
עד

ומתחילין צערמה הסנן. להסק ואע"פ שלא זמנה מצע"י ולא היה
רגיל להסיק ממנה. והשתא משמע דלית ליה מוקצה: אכל לא בעזים
שבמוקצה. רחצה שאחורי הצמיה קרויה מוקצה על שם שהיא מוקצה
לאחור ואין נכנסים ויולאין זה תדיר ושם נותנין עזים וכל דבר שאין
דעמו ליטול עד זמן מרובה. ובגמרא

פריך סיפא לרשא דהשתא משמע
דלית ליה מוקצה: גמ' ואם אי
אפשר לטנו. כגון שזמן אורחים
הרבה וארץ להציה הרבה צימד

מותר: דדור צדוקא. משאוי אדם
יחיד נושא על כתפו בחול צטורח
אם צא לשאת אותו צי"ט לצורך י"ט
כגון חצית או שק מלא פירות ישאלו
צי"ט. צרגלא עמר שקורין פורק"א

כדרכי נושא מלא למכור מפני שצריך
לשנות וכשהוא משנה יסנה להקל
משאלו ולא להרבות טורח צי"ט ועתה
זה נוח הוא לשאת זה משא כד

וכשנשא צו חצית הנשאת צתקף
משנה להקל הוא: דדרו צרגלא.
משוי חצית גדולה שרגילין לשאת
אותה צרגלא: לדרו באגרא. ישאיה

צי"ט צשני צני אדם צמוט על
כפיהם דהיינו נמי שנוי להקל:
דרו באגרא. צמוט על כפיהם

לדרו צי"ט לאותו משוי באכפא צמוט
צדיהם משום שנוי. ואע"פ שאינו
להקל מ"מ שנוי הוא ואינו מרצה
טורח צשנויו: נפרוס סודרא. קל

הוא ואינו מכביד ושנוי (ה) הוא
צעלמא ולהצנע: ואם אי אפשר
לשנו. שאין לו סודר לכסותו: מליין

מיא. שואצות מים מן הכהן: ספסייה
נכנסתא. כמו של עץ העשוי לכדין:
ומנין דמפסיק. שצריך לקושרו שלא

יכול צדך חומנין דמפסיק צהליכמו
ואחי למקשריה וקשר העשוי לתקין
אז מלככה הוא: דמטמיש צמיה.
צנשרה צמיה: אין מטפחין. משום

שיר או משום אזל: מטפחין. ידיו
זו לזו: מטפחין. קף עין ידן: מרקדין.
צרגל. וכולם נאסרו משום שבת גורה

שמא יתקן כלי שיר צפרק משילין
(לקמן דף לו): אפומא דליחא. לחי
המתיר צמזיו צשבת: דלמא מגנדר ליה

חפץ. כה"ר חוץ ללחי: ואסי לאסוי.
מתוך שחיה צמזיו מקורה להכיר
שזה רה"ר איתו ומצואו: וקא

מגנדר חצויהו וממיה לזו לא גרסי':
ולא אמרינן להו ולא מדי: ואע"ג
דצברן אדרבנן דלמור לא לימז

ואינהו יתבן: הנה להס. צדצר
שהרגילו צו ולא יחזרו צהס: מוטב
שיעשו שוגגין ואל יעשו מוידין. לעבור

כשדעו ולא יניחו צכך: והני מילי.
דהנא להס לישראל: צדצבן. היכא
דלרגליו למעשר דלצברן כי הכן

דמטפחין והכן דיתבן אפומא דליחא.
תוספת יוס הכפורים. שצריך להתחיל
ולהתענות מצעד יוס דאורייתא היא

דפקא לן (יומא דף פא): מוענימם את נפשומים צתעשה: ואלכי
ושטו עד שחשכה גרס. ולא גרס משחשכה: צאולר. צדצר האלור
שהיה מוקצה לאורזו לזמן ארוך כהאי גוונא דסתמא אורזין אותו לצהמה: ארוזי ואשוחי. אין אדם מסיק אותן דעומדין לזנין:
אשוי. ארו נקבה: דמוקצה מהמם חסרון כים נינהו. דממיה יקרין: דממני לה: דלרז כהנא: סנא סריא. נקב ומסריח שאין ראוי
למאלל צהמה וקמיה עזים ולא לאכילה והיינו לאורז: (ענינא. לטעם לזנין לזנין. דאזים ביה קוצים. ואין יכול לגבולו צימיו וצברגליו:
מנני')

רבה לא ישב אדם בפי הלחי של מבו דילמא מיגנדר ליה חפץ חוזק למבו
חזון דיתבי אפומא דליחיה ולא אמרינן להו ולא מדי. אלא הנח להן לישראל לישא
מוידין. והני מילי בדרבנן אבל בדאורייתא לא שבקינן להו. ונראה אחרונה לישא
דהא תוספת יו"ה דאורייתא הוא וקא אכלו וקא שרו עד חשיכה ולא אמרו להו ולא מדי. מתחילין

בארזי ואשוחי. בארזי ודקני אכל לא בעצים שבמוקצה, וסופא דקני אכל לא בעצים שבמוקצה, ואוקמה רב כהנא לר' יהודה דאית ליה מוקצה, ורישא דקני מתחילין התבן בתבנא סריא
רבי יהודה מודה וא"ת מאי שנא מעזים שבמוקצה דקא אסר רבי יהודה אע"ג דחזין להסקה וי"ל דלא דמי דדוקא דעמו למה שראוי עמה ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה ללא הקצה דעמו למה שראוי עמה ועמה הוא ראוי להסקה ומוה לא

(א) וצבריו סנן. ובפסיק
ה: כמד רש"י ד"ה מחסא
עירו של רבא, (ג) וצבריה
הר"ף צרגלא וכן הוא צבריה
ערך רגל, (ד) ע"י שבת קמח,
(ה) שבת קמח: ויש"י,
(ו) ע"י צמזיה וצבריה
(ז) לקמן לו: שבת קמח:
(ח) שבת קמח. וקמח:
(ט) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(י) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יא) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יב) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יג) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יד) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(טו) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(טז) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יז) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יח) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(יט) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כ) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כא) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כב) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כג) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כד) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כה) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כו) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כז) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כח) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(כט) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'
(ל) וצ"ל רבה אורז צבריה פ'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה נפרוס
וכי' ושנוי בעלמא הוא
ולהצנע: (ב) תוס' ד"ה
זמנין וי' נפיל בגו
מיא חמי:

הגהות הגר"א

[א] גמ' צדוקא. צ"כ
הרמב"ם פי' צדוקא
צמוט. צרגלא על גבי
מאחוריה. באגרא על
הקף. באכפא צרו
הערך פי' צע"כ: [ב] שם
תכסיה צנכסתא זמנין
דמטפחין כ"ל פ"ה (וע'
רש"י ומהר"ם):

הגהות מהר"ב

[א] גמ' זמנין נפיל ואחי
לחמיה. צ"כ עין מהר"ם
לזנין דלא גרס זה עיני
שטוה מוקצה דגריס זמנין
דמנדר ואחי לחמיה
ושכיר אסורין מדר טעטול
ועיני בגמ' פי' תקי ס"ק
ט"ו:

מוסף רש"י

אבל לא בעצים
שבמוקצה. שהיחס
נרצה שאלחיו יתו
והקס לזנות חסרו.
מוקצה רחצה שאחורי
צמיה. שהקצה אחורי צימו
להכנס עם דבר לאורז
(שבת פ"ה). ואין
דמפסיק. כיון דלמנדר
ליה כסו קטר ליה צמיה,
ויחמנין דמפסיק וצמיה
למקטריה. והיא קשר של
קימא דלסור מדאורייתא
(שם קמח). ואחי לידי
סחישה. ודקאמר (לעיל)
נפרוס סודרא עלויה. צבר
יעש קמיה (שם). אכל
מטפחין. צד (לקמן לו)
על הלכ (שבת קמח). ואין
מטפחין. על ידן (קמח)
(לו): אן: קף קל קף משום
ליכא הכיחל (שבת קמח).

בעירמת התבן. אוקמה רב כהנא לר' יהודה דאית ליה מוקצה, ורישא דקני מתחילין התבן בתבנא סריא
שטור. אימא דמנני